

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið
Skuggasund 1,
101 Reykjavík

Reykjavík, 13. febrúar 2023

Efni: Umsögn Skeljungs ehf. vegna áforma um lagasetningu um birgðahald jarðefnaeldsneytis

Skeljungur ehf. (hér eftir „Skeljungur“) fékk í janúar sl. þær upplýsingar að áformað væri að leggja fram nýja heildarlöggjöf um birgðahald jarðefnaeldsneytis. Til stæði að birgðaskyldan yrði innleidd í skrefum yfir nokkurra ára tímabil. Markmiðið með löggjöfinni væri að koma í veg fyrir að Ísland, sem er enn háð jarðefnaeldsneyti, lenti í eldsneytisskortum sem gæti takmarkað hefðbundna virkni samfélagsins.

Áform um lagasetningu eru opin til samráðs til 13. febrúar. Fulltrúi Samtaka verslunar og þjónustu („SVP“), hefur óskað eftir fundi með starfsmönnum ráðuneytisins, þar sem stendur til að hann komi á framfæri sjónarmiðum félaganna sem starfa á þessum mörkuðum. Skeljungur staðfestir að SVP hefur umboð félagsins til þess að koma fram fyrir félagið vegna þessa, en telur þó rétt að eftirfarandi punktar komist til skila:

Almennt um rekstur Skeljungs:

1. Skeljungur flytur inn nokkrar mismunandi tegundir af eldsneyti af 3-5 erlendum birgjum. Langstærsti birgi félagsins er Equinor í Noregi.
 - Skeljungur á og heldur birgðir um land allt og leigir undir það birgðarými af Gallon, ODR, ITS og EBK.
 - ITS
 - Flugeldsneyti JET A-1 í Helguvík
 - EBK
 - Flugeldsneyti JET A-1 á Keflavíkurflugvelli
 - Gallon
 - Flugeldsneyti JET A-1 í Reykjavík, Ísafirði, Akureyri og Egilsstöðum
 - Bensín í Reykjavík, Akureyri, Reyðarfirði og Vestmannaeyjum
 - Dísel Reykjavík, Akureyri, Eskifirði og Vestmannaeyjum
 - MGO Reykjavík, Akureyri, Eskifirði og Vestmannaeyjum
 - DMA Reykjavík, Akureyri, Eskifirði og Vestmannaeyjum
 - Vélarolía Reykjavík, Akureyri, Eskifirði og Vestmannaeyjum
 - ODR
 - Dísel á Ísafirði, Patreksfirði
 - Vélarolía á Ísafirði og Patreksfirði
 - MGO á Ísafirði, Grundafirði og Patreksfirði
 - DMA á Ísafirði
2. Skeljungur selur eldsneyti til fjölda mismunandi viðskiptavina og afgreiðir eldsneyti beint til þeirra allra.
 - Heildsala:
 - 70 eldsneytisstöðvar Orkunnar IS ehf. um land allt
 - Bensín 95 okt og 98 okt og;
 - Dísel

- Vélarolía (lituð olía)
- Skeljungur á allt eldsneyti í tönkum Orkunnar sem heldur ekki birgðir.
- Costco
 - Bensín 95okt
 - Dísel
 - Eldsneytið er selt við afhendingu þegar því er dælt í tanka Costco. Costco á því þær birgðir sem eru í þeirra tönkum.
- Sjávarhengd starfsemi
 - Skeljungur selur MGO, DMA, dísel og vélarolíu beint til aðila er tengist hafinu.
 - Salan fer fram beint í skip með pípum, olúbátum, olíubílum eða beint af bátadælum.
- Í lofti
 - Skeljungur selur Flugeldsneyti JET A-1 á flugvöllum á Íslandi, jafnt til innlendra sem erlendra aðila. Á það við um allar tegundir loftfara.
- Viðskiptavinir á landi
 - Skeljungur selur og afhendir dísel, bensín og vélarolíu beint til viðskiptavina á landi. Viðskiptavinir á landi eru í raun öll fyrirtæki, einstaklingar og opinberir aðilar.
 - Sala og afhending fer fram um allt land.

Sjónarmið vegna áforma um lagasetningu

Samkvæmt upprunalegu uppleggi sem kom frá ráðuneytinu var gert ráð fyrir því að á Íslandi skyldu olíufélög viðhalda 90 daga neyðarbirgðum. Birgðirnar skyldi byggja upp á nokkrum árum.

Með fyrirvara um að Skeljungur getur ekki þekkt allar forsendur sem löggjöfin á að byggja á, þá má ætla að beinar afleiðingar af því að viðhalda slíkum birgðum yrðu eftirfarandi:

1. Fjármagnskostnaður miðað við núverandi kostnaðarverð á jarðefnaeldsneyti og vexti er varlega áætlaður yfir 300.000.000 kr. á ári.
2. Birgðaráhætta yrði afskaplega þungbær. Ekki er um að ræða reiknanlega stærð þar sem hún getur sveiflast gríðarlega dag frá degi. En tap vegna verðfalls birgða gæti auðveldlega hlaupið á hundruðum milljóna króna.

Í stuttu máli er afstaða Skeljungs sú að félagið fagnar því að stjórnvöld hafa tekið málið á dagskrá, enda málefni sem er mikilvægt fyrir land og þjóð.

Að mati Skeljungs er það hins vegar stjórnvalda að tryggja þjóðaröryggi, ekki einkaaðila. Rekstrargrundvöllur Skeljungs, sem og annarra olíufélaga, myndi ekki geta staðið undir fjármagnskostnaði sem félli á félögin ef þau væru ein látin bera þessa skyldu óstudd. Ekkert félag gæti réttlætt það að flytja inn, selja og afgreiða eldsneyti með þeim hætti sem Skeljungur gerir með þá rekstraráhættu sem óumflýjanlega myndi fylgja því að halda birgðir á þennan hátt.

Í ljósi þessa telur Skeljungur að það sé algjör nauðsyn að í lögum sem þessum yrði gert ráð fyrir því að aðilunum sem bæri að halda neyðarbirgðir, gerðu það í góðu samstarfi og með fjárhagsaðstoð frá ríkinu.